

INFORMACJA DODATKOWA¹

dla jednostek budżetowych oraz samorządowych zakładów budżetowych

1. Uwagi ogólne

Jednostki zobowiązane do stosowania przepisów ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia MF z 13.09.2017 r., co do zasady sporządzają – jako obowiązkową część składową sprawozdania finansowego – informację dodatkową.

Zakres informacji dodatkowej, sporządzanej przez te jednostki został określony w załączniku nr 12 rozporządzenia MF i zgodnie z tym załącznikiem obejmuje:

- I) Wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz
- II) Dodatkowe informacje i objaśnienia.

Informacja dodatkowa powinna zawierać istotne dane i objaśnienia niezbędne do tego, aby sprawozdanie finansowe odpowiadało warunkom określonym w art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. aby rzetelnie i jasno przedstawiało sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy jednostki.

Informacja dodatkowa stanowi liczbowo-opisowe uzupełnienie (uszczegółowienie, wyjaśnienie, rozszerzenie) danych wykazanych w bilansie, rachunku zysków i strat, zestawieniu zmian w funduszu jednostki.

Ustawodawca nie określił obowiązującej formy prezentacji czy szczegółowości informacji i objaśnień, a jedynie ich minimalny zakres i rodzaj (tematykę). Oznacza to, że jednostka:

- 1) może rozszerzyć (uszczegółowić) zakres podawanych informacji, jeżeli jest to niezbędne dla właściwej oceny jej sytuacji w okresie sprawozdawczym,
- 2) może przyjąć formę prezentacji uwzględniającą charakter, rodzaj czy rozmiary działalności, a mianowicie formę tabelaryczną, formę opisową albo formę mieszaną (tabelaryczno-opisową),
- 3) powinna zachować kolejność pozycji (punktów, podpunktów) podanych w załączniku nr 12 do rozporządzenia MF. W przypadku niewystępowania zdarzenia może to być potwierdzone w danej pozycji, np. zapisem „nie występuje”. W przypadku rozszerzenia – dodatkowe informacje i objaśnienia powinny być podawane w pozycjach dodanych przez jednostkę (jako dalsze podpunkty i litery),
- 4) powinna podawać dane wyrażone w kwotach z taką samą dokładnością, jaka została przyjęta w pozostałych wzorach sprawozdania finansowego (tj. w złotych i groszach).

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	Żłobek Miejski
1.2	siedzibę jednostki
	Czechowice-Dziedzice
1.3	adres jednostki
	43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Targowa 6
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	Opieka dzienna nad dziećmi do lat 3
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	ROK 2019
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne
	nie dotyczy

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

4. Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości:

1. *Ponoszone koszty ujmuje się tylko na kontach zespołu 4 „Koszty wg rodzajów i ich rozliczenie”.*
2. *Ze względu na fakt, iż koszty utrzymania obiektów są ponoszone w sposób ciągły i zazębiają się z roku na rok, przyjmuje się, że nie ma potrzeby prowadzenia konta 640 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów.*
3. *Dokumenty dotyczące zaszłości danego miesiąca księgowane są w tym miesiącu, którego dotyczą, pod warunkiem, że do działu finansowo-księgowego wpłynęły najpóźniej do 8 - go dnia następnego miesiąca, po tym terminie księgowane są w miesiącu następnym (wyjątek stanowi m-c grudzień, kiedy to księgujemy w miarę możliwości wszystkie otrzymane faktury do dnia sporządzenia sprawozdania Rb-28S).*
4. *W księgach rachunkowych ujmuje się wszystkie osiągnięte przychody i obciążające koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrachunkowego niezależnie od terminu ich zapłaty,*
5. *Materiały biurowe i środki czystości – księgowane bezpośrednio w koszty, jednak nie zużyte podlegają inwentaryzacji na dzień 31 grudnia i zaewidencjonowaniu na koncie 310-Materiały, a pod datą 01 stycznia roku następnego ponownie wyksięgowane w koszty,*
6. *Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości wyższej niż 10.000,00 zł, umarzane stopniowo wg stóp procentowych, umarza się i amortyzuje zgodnie z ustaloną odrębnym zarządzeniem Dyrektora Żłobka stawką umorzeniową raz w roku, tj. na dzień 31.12. dla potrzeb bilansu,*
7. *Pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości niższej niż 10.000,00 zł umarzane są w 100% w chwili oddania do użytkowania,*
8. *Odsetki od należności budżetowych niepodatkowych przysługujących jednostce ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.*

9. W związku z centralizacją rozliczania podatku VAT, prowadzi się konto **840-Rozliczenia międzyokresowe przychodów**. „Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych i rezerw. Na stronie Ma konta 840 ujmuje się również powstanie i zwiększenia rozliczeń międzyokresowych przychodów, a na stronie Wn - ich rozliczenie poprzez zaliczenie ich do przychodów okresu rozliczeniowego. Są to nadpłaty odpłatności rodziców za pobyt i wyżywienie w danym miesiącu, a zaliczane do sprzedaży miesiąca następnego.

II. Dodatkowe informacje i objaśnienia

Podstawowym celem sporządzenia drugiej części składowej informacji dodatkowej, czyli dodatkowych informacji i objaśnień, jest dostarczenie użytkownikom sprawozdań finansowych dodatkowych opisowych wyjaśnień i informacji nieujętych we wprowadzeniu, jak również dostarczenie danych liczbowych uzupełniających bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w funduszu jednostki.

1.1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia

Główne składniki aktywów trwałych

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Wartość początkowa – stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej			Ogółem zwiększenie wartości początkowej (4 + 5 + 6)	Zmniejszenie wartości początkowej			Ogółem zmniejszenie wartości początkowej (8 + 9 + 10)	Wartość początkowa – stan na koniec roku obrotowego (3 + 7 – 11)
			aktualizacja	Przychody	przemieszczenie		zbycie	Likwidacja	inne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Wartości niemater. i prawne umarzone stopniowo	12 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12 300,00
2.	Wartości niemater. i prawne umarzone w 100%	3 598,83	0,00	650,00	0,00	650,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 248,83
3.	Pozostałe środki trwałe umarzone w 100%	120 526,59	0,00	153 783,69	0,00	153 783,69	0,00	15 968,41	8 434,54	24 402,95	249 907,33

Umorzenie – stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększenie umorzenia (14 + 15 + 16)	Zmniejszenie umorzenia	Umorzenie – stan na koniec roku obrotowego (13 + 17 – 18)	Wartość netto składników aktywów	
	aktualizacja	amortyzacja za rok obrotowy	inne				stan na początek roku obrotowego (3 – 13)	stan na koniec roku obrotowego (12 – 19)
13	14	15	16	17	18	19	20	21
7 585,00	0,00	1 230,00	0,00	1 230,00	0,00	8 815,00	4 715,00	3 485,00
3 598,83	0,00	650,00	0,00	650,00	0,00	4 248,83	0,00	0,00
120 526,59	0,00	153 783,69	0,00	153 783,69	24 402,95	249 907,33	0,00	0,00

Zwiększenie wartości początkowej – ujmowane w kolumnie 4 tabeli – dotyczy aktualizacji wartości w trybie art. 31 ust. 3 i 4 ustawy o rachunkowości. Jako przychód – w kolumnie 5 tabeli – traktowany jest zakup, aport, nieodpłatne otrzymanie (w tym w drodze darowizny) oraz przyjęcie w leasing finansowy aktywów trwałych. Jako przemieszczenie – ujmowane w kolumnie 6 tabeli – uznawane jest np. przyjęcie środków trwałych z budowy lub przyrost ich wartości w wyniku ulepszenia. Wykazywane tu są również przeniesienia związane z przekwalifikowaniem aktywów trwałych do innych grup rodzajowych.

Należy podkreślić, że składniki aktywów trwałych powinny być prezentowane w kolumnie 2 tabeli w układzie analogicznym jak w bilansie, tj. dającym możliwość ich porównania z danymi ujętymi w bilansie.

1.2. Aktualna wartość rynkowa środków trwałych, w tym dóbr kultury- o ile jednostka dysponuje takimi wartościami

Aktualna wartość rynkowa środków trwałych

Lp.	Wyszczególnienie	Aktualna wartość rynkowa	Dodatkowe informacje
1.	Grunty	0,00	
2.	Budynki	0,00	
2.	Dobra kultury	0,00	

1.3. Kwota dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych

Odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota odpisów	Dodatkowe informacje
1.	Długoterminowe aktywa niefinansowe	0,00	
2.	Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	

1.4. Wartość gruntów użytkowanych wieczysto

Grunty, w stosunku do których jednostka posiada prawo wieczystego użytkowania, mogą być ujęte w zestawieniu.

Grunty w wieczystym użytkowaniu

Lp.	Treść (nr działki, nazwa)	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (4 + 5 – 6)
				zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6	7
1.		Powierzchnia (m ²)				
		Wartość (zł)				
2.		Powierzchnia (m ²)				
		Wartość (zł)				

Dane liczbowe powinny wynikać z posiadanych przez jednostkę dokumentów (np. potwierdzających nadanie jej prawa wieczystego użytkowania gruntów czy stanowiących podstawę naliczania rocznych opłat za ich wieczyste użytkowanie).

1.5. Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu

W tej pozycji wykazywane są środki trwałe używane na podstawie ww. umów, z których niezbitcie wynika, że jednostka nie musi (nie ma obowiązku lub prawa) ich amortyzować lub umarzać (jeżeli np. umowa nie spełnia co najmniej jednego z warunków określonych w art. 3 ust. 4 pkt 1–7 ustawy o rachunkowości). W zależności od potrzeb można dokonać ich prezentacji w tabeli.

Środki trwałe nieamortyzowane lub nieumarzane

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (3 + 4 – 5)
			zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty				
2.	Budynki				

Wartość środków trwałych może wynikać z zawartych umów lub z polis ubezpieczeniowych albo w przypadku braku danych w tym zakresie – może zostać ustalona szacunkowo przez jednostkę we własnym zakresie.

1.6. Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

Mogą one zostać wykazane w tabeli.

Posiadane papiery wartościowe

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na koniec roku obrotowego
1.	Akcje i udziały					
2.	Dłużne papiery wartościowe					

1.7. Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego z uwzględnieniem stanu należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan zagrożonych pożyczek)

W pozycji tej wykazuje się informacje o odpisach aktualizujących wartość należności, dokonanych zgodnie z przepisami art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Zestawienie danych może być sporządzone w podanej przykładowo formie tabelarycznej.

Stan odpisów aktualizujących wartość należności

Lp.	Grupa należności	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego			Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	wykorzystanie	rozwiązanie	
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						

Podaje się dane liczbowe według grup należności ujmowanych w aktywach bilansu.

1.8. Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym

Rezerwy na koszty i zobowiązania

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie w ciągu roku	Wykorzystanie w ciągu roku*	Rozwiązanie w ciągu roku**	Stan na koniec roku obrotowego
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rezerwy długoterminowe ogółem na pozostałe koszty					
2.	Rezerwy krótkoterminowe ogółem na pozostałe koszty					
3.	Ogółem rezerwy					

* wpisuje się kwoty powstałych zobowiązań, odpisanych w ciężar rezerw utworzonych na te zobowiązania (ale tylko do wysokości rezerwy – jeżeli rezerwa była niższa od zobowiązania, to część niepokrytą rezerwą odnosi się bezpośrednio w koszty i w tabeli nie wykazuje się);

** wpisuje się kwoty rozwiązanych rezerw, które okazały się zbędne lub nadmierne.

1.9. Podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową, okresie spłaty:

- a) powyżej 1 roku do 3 lat,
- b) powyżej 3 lat do 5 lat,
- c) powyżej 5 lat.

Stany tych zobowiązań powinny wynikać z analizy sald odpowiednich kont rozrachunkowych oraz terminów spłaty poszczególnych tytułów zobowiązań na dzień bilansowy (w przypadku kredytu będą to terminy spłat według zawartej umowy kredytowej).

Zobowiązania według okresów wymagalności

Lp.	Zobowiązania	Okres wymagalności						Razem	
		powyżej 1 roku do 3 lat		powyżej 3 lat do 5 lat		powyżej 5 lat			
		stan na							
		BO	BZ	BO	BZ	BO	BZ	BO	BZ
	a) kredyty i pożyczki b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych c) inne zobowiązania finansowe (wekslowe) d) zobowiązania wobec budżetów e) z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń g) z tytułu wynagrodzeń h) pozostałe								
	Razem								

1.10. Kwota zobowiązań w sytuacji, gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego (zgodnie z przepisami podatkowymi)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota zobowiązań	Dodatkowe informacje
1.	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego zgodnie z przepisami o rachunkowości		
2.	Zobowiązania z tytułu leasingu zwrotnego zgodnie z przepisami o rachunkowości		

1.11. Łączna kwota zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń

W tej pozycji dodatkowych informacji wykazywane są zobowiązania, które są zabezpieczone na składnikach majątku jednostki: wekslem, hipoteką, zastawem lub zastawem skarbowym, albo oddaniem majątku pod zarządek osobie trzeciej do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sporu przez sąd. Najczęściej zabezpieczane są zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz zobowiązania podatkowe.

Informacje podane w tej pozycji mają wskazać na ograniczenia jednostki w dysponowaniu aktywami trwałymi lub obrotowymi i mogą zostać przedstawione w tabeli.

Wykaz zobowiązań zabezpieczonych na majątku

Lp.	Rodzaj zabezpieczenia	Kwota zobowiązania		Kwota zabezpieczenia		Na aktywach trwałych		Na aktywach obrotowych	
		na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku
1.	Weksle								
2.	Hipoteka								
3.	Zastaw, w tym: zastaw skarbowy								
4.	Inne (gwarancja bankowa, kara umowna)								
5.	Ogółem								

W przypadku weksli niezawierających oznaczonej kwoty (in blanco) wskazane jest podanie ich liczby i ogólnej kwoty zobowiązań, z powstaniem których wiązało się wystawienie tych weksli.

1.12. Łączna kwota zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń

Jednostka ujawnia informację o stanie zobowiązań warunkowych na dzień bilansowy w informacji dodatkowej, jeżeli możliwość wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku nie jest znikoma (tj. gdy jest znaczna).

Do każdego tego rodzaju zobowiązania warunkowego jednostka podaje krótki opis charakteru zobowiązania warunkowego oraz ujawnia:

- szacunkową kwotę jego skutków finansowych,
- przesłanki świadczące o istnieniu niepewności co do kwoty lub terminu wypływu środków oraz
- możliwości uzyskania zwrotów.

Jeśli rezerwa i zobowiązanie warunkowe wynikają z tych samych okoliczności, jednostka ujawnia informacje w sposób odzwierciedlający powiązanie między rezerwą i zobowiązaniem warunkowym.

Jednostka zaprzestaje ujawniać zobowiązania warunkowe w razie:

- utworzenia rezerw po ponownym zweryfikowaniu kryteriów,
- powstania zobowiązania wynikającego z okoliczności, dla których ujawniono zobowiązanie warunkowe lub
- ustania obecnego lub możliwego obowiązku.

Jeżeli jakkolwiek z wymaganych informacji dotyczących zobowiązań warunkowych nie została ujawniona z uwagi na to, że ze względów praktycznych okazało się to niewykonalne, o fakcie tym należy poinformować w informacji dodatkowej.

Wynikające z ewidencji pozabilansowej zobowiązania warunkowe można przedstawić w tabeli.

Warunkowe zobowiązania wobec wierzycieli krajowych i zagranicznych

Lp.	Tytuł zobowiązania warunkowego	Stan	
		na początek roku obrotowego	na koniec roku obrotowego
1.	Udzielone gwarancje i poręczenia, w tym: udzielone dla jednostek powiązanych		
2.	Kaucje i wadia		
3.	Zawarte, lecz jeszcze niewykonane umowy		
4.	Nieuznane roszczenia wierzycieli		
5.	Inne		
6.	Ogółem		

1.13. Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie

Zgodnie z ustawą o rachunkowości, jednostka może dokonywać czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów (art. 39 ustawy o rachunkowości) oraz rozliczeń międzyokresowych przychodów (art. 41 ustawy o rachunkowości). Jeżeli w ocenie jednostki kwoty dokonywanych rozliczeń międzyokresowych są istotne, to w tej pozycji informacji można zaprezentować je w formie zestawienia w przykładowej tabeli.

Istotne pozycje rozliczeń międzyokresowych

Lp.	Wyszczególnienie (tytuły)	Stan na	
		początek roku obrotowego	koniec roku obrotowego
1.	Ogółem czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym: (należy wyszczególnić ważniejsze tytuły figurujące w księgach rachunkowych, np.: – opłacone z góry czynsze – prenumeraty – polisy ubezpieczenia osób i składników majątku)		
2.	Ogółem rozliczenia międzyokresowe przychodów (pasywa bilansu) - nadpłacone odpłatności za pobyt i żywienie dzieci	3 537,00	10 148,00

1.14. Łączna kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie**Otrzymane gwarancje i poręczenia**

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Otrzymane gwarancje		
2.	Otrzymane poręczenia		
3.	Ogółem:		

1.15. Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze**Wypłacone świadczenia pracownicze**

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Odprawy emerytalne	0,00	
2.	Nagrody jubileuszowe	7 980,00	
3.	Inne (ekwiwalent za pranie odzieży)	2 640,00	
4.	Ogółem:	10 620,00	

1.16. Inne informacje**2.****2.1. Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów**

W tej pozycji należy podać informacje umożliwiające dokonanie oceny sumy odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, wykazanej w rachunku zysków i strat w pozostałych kosztach operacyjnych. Odpisów aktualizujących wartość zapasów dokonuje się w sytuacji, gdy cena nabycia lub koszt wytworzenia są wyższe od ich ceny sprzedaży netto na dzień bilansowy (zdefiniowanej w art. 28 ust. 5 ustawy o rachunkowości).

Utratę wartości zapasów może przykładowo powodować:

- zaleganie na skutek utraty cech użytkowych, handlowych,
- nadmiar w związku z błędnym określeniem potrzeb, utratą rynków zbytu,
- obniżenie cen rynkowych spowodowane wahaniami kursów na giełdach towarowych.

W pozycji tej wykazuje się kwotę dokonanych w danym roku obrotowym odpisów aktualizujących, a nie ich saldo.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Materiały		
2.	Towary		

2.2. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie; w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym

Podaje się w tej pozycji wielkość kosztów poniesionych w ciągu roku w związku z budową środków trwałych siłami własnymi oraz kwotę odsetek i różnic kursowych od zobowiązań w walutach obcych zaciągniętych na finansowanie budowy (art. 28 ust. 8 pkt 2 ustawy o rachunkowości).

Wskazane jest wyspecyfikowanie w tej pozycji informacji zarówno kosztów dotyczących poszczególnych wybudowanych w ciągu roku i już przyjętych do używania środków trwałych, jak i obiektów znajdujących się w trakcie budowy.

Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym: - odsetki, które powiększyły ten koszt w roku obrotowym - różnice kursowe, które powiększyły ten koszt w roku obrotowym		

2.3. Kwota i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Przychody/koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Przychody: - o nadzwyczajnej wartości, - które wystąpiły incydentalnie		
2.	Koszty: - o nadzwyczajnej wartości, - które wystąpiły incydentalnie		

2.4. Informacja o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazanych w sprawozdaniu z wykonaniu planu dochodów budżetowych

2.5. Inne informacje

3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki

Informacje o przeciętnym w roku obrotowym zatrudnieniu, z podziałem na grupy zawodowe

Formę i zakres informacji określa jednostka we własnym zakresie – w zależności od rodzajów prowadzonej działalności oraz wielkości i struktury zatrudnienia. Dane liczbowe mogą zostać przedstawione w tabeli.

Stan i struktura zatrudnienia w roku obrotowym

Lp.	Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie
1.	Pracownicy umysłowi	2,52
2.	Pracownicy na stanowiskach robotniczych	11,21
3.	Pracownicy zatrudnieni poza granicami kraju	
4.	Uczniowie	
5.	Osoby przebywające na urloпах bezpłatnych i wychowawczych	
6.	Ogółem	13,73

W tej pozycji podaje się dane wykazane w sprawozdaniach sporządzonych na potrzeby Głównego Urzędu Statystycznego, a wypełniają ją wszystkie jednostki.

- Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy odrębnie za:

- a) obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego,
- b) inne usługi poświadczające,
- c) usługi doradztwa podatkowego,
- d) pozostałe usługi.

W tej pozycji wykazuje się wynagrodzenie wypłacone lub należne za usługi świadczone przez biegłego rewidenta (lub podmiot uprawniony do badania) za rok obrotowy. Naszym zdaniem jednostka może wykazać zarówno wynagrodzenie za badanie sprawozdania finansowego za 2018 r. określone w umowie o badanie (tj. wypłacone w formie zaliczki w 2017 r. oraz tę część wynagrodzenia należnego, która zostanie wypłacona w 2018 r. po zakończeniu badania), jak i wypłacone w 2018 r. wynagrodzenie za badanie sprawozdania za 2017 r.

Odrębnie wykazuje się wynagrodzenie biegłego rewidenta (podmiotu uprawnionego do badania) za pozostałe usługi – wypłacone biegłemu w trakcie 2018 r. lub należne za ten rok.

Powyższe informacje można przedstawić np. w formie tabelarycznej.

**Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego
do badania sprawozdań finansowych**

Lp.	Wyszczególnienie	Wynagrodzenie ogółem	W tym	
			wypłacone	należne
1.	Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego			
2.	Inne usługi poświadczające			
3.	Usługi doradztwa podatkowego			
4.	Pozostałe usługi			

- Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego, w tym o rodzaju popełnionego błędu oraz kwocie korekty

Pozycję tę wypełnia się z uwzględnieniem przepisów art. 54 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości. W myśl powołanych przepisów, jeżeli po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego jednostka otrzymała informacje o zdarzeniach, które mają istotny wpływ na to sprawozdanie, to ich skutki ujmuje w księgach roku obrotowego, w którym informacje te otrzymała. Jeśli okazałoby się, że ze względu na istotność tych zdarzeń nie można uznać sprawozdania finansowego za rok obrotowy lub lata poprzednie za spełniające wymóg rzetelności i wiarygodności, to wówczas zdarzenia te należy uznać za błędy. Kwotę korekt spowodowanych usunięciem błędów należy odnieść na kapitał (fundusz) własny i wykazać jako „zysk (strata) z lat ubiegłych”.

W pozycji tej jednostka ujawnia następujące informacje dotyczące korekty błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych:

- rodzaj błędu popełnionego w poprzednich latach,
- kwotę korekty dotyczącej bieżącego roku obrotowego i każdej korekty dotyczącej lat poprzednich,
- kwotę korekty dotyczącej okresów wcześniejszych od okresów uwzględnionych w danych porównawczych.

W przypadku, gdy ustalenie kwot korekt jest praktycznie niewykonalne, to jednostka wskazuje na sam fakt popełnienia błędu w poprzednich latach obrotowych oraz podaje, na czym on polegał i powody braku możliwości dokonania wiarygodnego szacunku korekt.

- Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym

Pozycję tę wypełnia się z uwzględnieniem art. 54 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Przepis ten stanowi, że jeżeli po sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego, a przed jego zatwierdzeniem, jednostka otrzymała informacje o zdarzeniach, które mają istotny wpływ na to sprawozdanie finansowe, lub powodujących, że założenie kontynuowania działalności przez jednostkę nie jest uzasadnione, powinna ona odpowiednio zmienić to sprawozdanie, dokonując jednocześnie odpowiednich zapisów w księgach rachunkowych roku obrotowego, którego sprawozdanie finansowe dotyczy, oraz powiadomić biegłego rewidenta, który sprawozdanie to bada lub zbadał. Jeżeli zdarzenia, które nastąpiły po dniu bilansowym, nie powodują zmiany stanu istniejącego na dzień bilansowy, to odpowiednie wyjaśnienia zamieszcza się w informacji dodatkowej. Zatem objaśnień w tej pozycji informacji dodatkowej będą wymagać te zdarzenia, które wprawdzie nie powodują zmiany stanu istniejącego na dzień bilansowy, jednak są ważne (istotne) dla dokonania właściwej oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki.

W pozycji tej jednostka podaje lub aktualizuje już wykazane informacje lub ujawnia dla każdej kategorii (typu) zdarzeń informacje o:

- rodzaju zdarzenia,
- szacunkowej kwocie jego skutków finansowych lub stwierdza, że szacunek taki jest praktycznie niewykonalny.

Za istotne uważa się też informacje o tych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, w wyniku których zmianie uległy np. zobowiązania warunkowe.

- Przedstawienie dokonanych w roku obrotowym zmian zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny oraz zmian sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, jeżeli wywierają one istotny wpływ na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy jednostki, ich przyczyny i spowodowaną zmianami kwotę wyniku finansowego oraz zmian w kapitale (funduszu) własnym

Pozycję tę wypełniają jednostki, które na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o rachunkowości zmieniły w ciągu roku, ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego, dotychczas stosowane rozwiązania na inne, przewidziane ustawą. Zmiany mogą dotyczyć przykładowo:

- metody ustalania wartości rozchodu składników rzeczowych aktywów obrotowych (materiałów, towarów, produktów),
- tworzenia rezerw na koszty, które dotąd nie były brane pod uwagę (np. na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i rentowe),
- ewidencji i rozliczania kosztów (na kontach odpowiednich zespołów),
- skorzystania lub rezygnacji z uproszczeń na jakie zezwala ustawa o rachunkowości,
- wyceny inwestycji w nieruchomości.

W tej pozycji informacji:

- wyjaśnia się przyczyny dokonania zmian,
- podaje się liczbowo wpływ dokonanych zmian na wynik finansowy lub kapitał (fundusz) własny,
- podaje się dane za poprzedni rok obrotowy doprowadzone do porównywalności z danymi roku bieżącego, w którym dokonano zmian.

- Informacje liczbowe zapewniające porównywalność danych sprawozdania finansowego za rok poprzedzający ze sprawozdaniem za rok obrotowy

Ta pozycja informacji jest wypełniana w przypadkach, gdy wprowadzone w roku obrotowym zmiany zasad klasyfikacji zdarzeń, wyceny aktywów i pasywów itd. powodują, że zachwiana zostaje porównywalność danych zawartych w sprawozdaniu finansowym, w związku z czym nie jest możliwe prawidłowe określenie dynamiki zmian zachodzących w jednostce, ani właściwa ocena sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku osiągniętego z działalności.

Pozycji tej nie wypełnia się, jeżeli dane porównawcze, których porównywalność – wobec zmian – została zakłócona, zostały wykazane po ich doprowadzeniu do porównywalności w bilansie, rachunku zysków i strat czy rachunku przepływów pieniężnych.